

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 14 від 18 жовтня 2024 року

*Відзначаємо разом
День працівників освіти
та Всеукраїнський день бібліотек.*

*Спасибі всім, хто людяності вчить,
розумне сіє, добре й вігне...*

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

ПРО ВЧИТЕЛІВ МАЙБУТНЬОГО, АКАДЕМІЮ ВЧИТЕЛЬСТВА, РЕФОРМУ «НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА» ТА ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ НА ПОСАДІ ПРОРЕКТОРА В ІНТЕРВ'Ю З ЛІЛІЄЮ ГРИНЕВИЧ

З освітньою, державною та політичною діячкою, Міністром освіти і науки України 2016–2019 років, ініціаторкою й лідеркою впровадження системи зовнішнього незалежного оцінювання, автономії університетів і реформи «Нова українська школа», кандидаткою педагогічних наук, проректором Каразінського університету Лілією Гриневич ми зустрілися напередодні Дня працівників освіти та обговорили питання, пов'язані з трансформаційними процесами в системі освіти та подальший шлях на новій посаді.

– Пані Ліліє, як розпочалася ваша педагогічна кар'єра, як опинилися в темі проблем і розвитку освіти?

– Я з вчительської родини: мої бабуся, дідусь та батьки також були педагогами. З дитинства, спостерігаючи за цією професією, я бачила всі її найкращі, але й найскладніші сторони. Моя мама, найкращий для мене приклад служіння професії, вчителька фізики і образотворчого мистецтва, яка має понад 55 років педагогічного стажу. Я була свідком її щоденної наполегливої праці, яка тривала інколи до пізньої ночі. Наприкінці школи я вирішила, що ніколи не стану вчителем, адже розуміла, наскільки це важка робота. Мріяла стати видатною науковицею, вступила до Львівського державного університету імені І. Я. Франка і з відзнакою завершила навчання на спеціальності «Біохімія». Проте доля розпорядилася інакше: сімейні обставини ускладнили продовження моєї наукової діяльності. Я влаштувалася вчителькою біології в одну із львівських шкіл. І раптом відкрила для себе справжню радість у цій професії. Так розпочалася моя педагогічна кар'єра понад 35 років тому. Далі була робота на посадах

заступника директора, директора школи, викладача університету, директора Українського центру оцінювання якості освіти, начальника управління освіти і науки м. Києва, голови Комітету з питань освіти і науки Верховної Ради і Міністра освіти і науки України.

Переосмислюючи набутий досвід на цих різних посадах та рівнях управління в освіті, я розумію, що ключ до успішної реалізації реформ, трансформаційних освітніх змін – у руках учителя. І вкрай важливо, наскільки якісно підготовлені вчителі, у якому емоційному стані вони перебувають, чи володіють сучасними методиками навчання та мотивації, чи здатні працювати з любов'ю й розумінням до дітей, які знання й цінності можуть передати. Зараз

саме цьому присвячена моя діяльність у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

– Розкажіть про особливості новоствореного підрозділу Каразінського університету – навчально-наукового інституту «Академія вчительства». У чому його додана цінність, зокрема для класичного університету?

– Академія вчительства працює задля розробки та впровадження нової моделі педагогічної освіти та професійного розвитку вчителів. Вона покликана готувати майбутніх учителів, здатних відповідати на виклики сучасної освіти, спрямованої на відновлення та розбудову України.

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

Аналізуючи потреби освіти в контексті реалізації реформи «Нова українська школа», бачимо, що при впровадженні старшої трирічної профільної школи ми зіткнемося з тим, що нам не вистачатиме вчителів-предметників.

Важливою категорією для підготовки таких вчителів є студенти класичних університетів, які, навчаючись за класичними програмами, можуть здобути також додатково кваліфікацію вчителя. Уже сьогодні 30% таких випускників працюють у школах. Це дуже цінні вчителі-предметники, адже вони мають глибокі знання зі своїх дисциплін.

Водночас вступна кампанія показує, що ми не добираємо вступників на спеціальність «Середня освіта». Тому залучення класичного університету до оновлення педагогічної складової, а також заохочення студентів класичних спеціальностей до здобуття додаткової кваліфікації вчителя, має великі перспективи.

Ми також думаємо про нову модель педагогічної освіти, яка містить надання додаткової кваліфікації педагога людям, які вже мають вищу освіту. Відновлення освіти на деокупованих територіях буде серйозним викликом, там теж буде не вистачати вчителів у школах. І для нас надзвичайно важливо підготувати компетентних вчителів для цих регіонів України. Однією з важливих категорій, яку можна залучити до педагогічної освіти, – це ветерани війни. Вони є сильними носіями національної ідентичності та цінностей. За умов наявності вищої освіти їх можна докваліфікувати сучасними практико-орієнтованими програмами в дуальній формі. Таким чином, ми зможемо сформувати цінну когорту вчителів для України.

З цієї перспективи була створена Академія вчителівства.

– Ви згадали про реформу «Нова українська школа». У чому полягає її сутність?

– Сутність реформи «Нова українська школа» (НУШ) полягає в переході від традиційного підходу до навчання, базованого на переданні лише знань до компетентнісного, який має й оновлені знання, й уміння їх застосовувати для вирішення практичних завдань, а також формування ставлень на основі цінностей. Крім того, реформа НУШ передбачає внесення до обов'язкових результатів навчання не лише предметні знання та уміння, а й так звані «м'які» навички. Академічні вміння та соціально-емоційні навички разом мають бути повноцінними складовими освіти в сучасному непередбачуваному світі для щасливої та успішної самореалізації в особистому та професійному житті.

Важливо не загубити цю додану цінність НУШ. А загубити її легко, якщо не навчити педагогів, як розвивати компетентності через навчальні програми, як володіти сучасними методиками викладання певного предмета, якщо не підтримувати підвищення кваліфікації вчителів і не фінансувати реформу в достатньому обсязі.

Повномасштабна війна завдала негативний вплив на впровадження реформи, що поставило нові завдання перед вчителями. Сьогодні вчителі мають вміння діагностувати та допомагати дітям долати навчальні втрати, знаходити підходи для найрізноманітніших випадків та підтримувати кожну цільову групу учнів. У зв'язку зі змішаним і дистанційним форматом навчання, вчителі також мають володіти

активними методами навчання, які можна застосувати онлайн, підтримувати мотивацію дитину до навчання. Школа також стала місцем надання психоемоційної підтримки дітям. Вчителям треба створювати безпечно інклюзивне освітнє середовище, вміння стабілізувати як свій емоційний стан, так і емоційний стан своїх учнів.

Виходячи з цих викликів і нових завдань, в Академії вчителівства ми розробляємо програму вибіркових, факультативних і міжфакультетських курсів, які допоможуть майбутнім та чинним вчителям ефективно справлятися з наслідками війни.

– Новий зміст освітніх програм Академії вчителівства – про що він?

– Оновлений змістовий блок охоплюватиме такі теми, як активні методи та технології компетентнісного навчання, сучасна STEM-освіта, розвиток соціально-емоційних навичок та життєвої стійкості, інклюзія, ефективні технології дистанційного та змішаного навчання, громадянська освіта, розвиток національної ідентичності та просування демократичних європейських цінностей. Ці важливі аспекти вимагають розробки сучасних освітніх програм, над чим зараз працює наша команда.

– Які основні завдання та виклики стоять перед Академією вчителівства?

– Основні завдання стосуються розробки сучасного змісту освітніх

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

програм, а також інфраструктурних рішень.

Однією з важливих особливостей нового підрозділу є забезпечення змішаного навчання для студентів – майбутніх учителів. На жаль, через безпекові умови Каразінський університет може працювати лише дистанційно. Однак підготовка вчителів у дистанційному форматі не може бути якісною, тому що педагоги повинні спілкуватися між собою, рефлексувати, а також відпрацьовувати методики роботи з дітьми різних вікових категорій.

У зв'язку з цим, ідея полягає в розгортанні тренінгового центру в Києві в межах Академії вчительства. Туди ми зможемо запрошувати студентів, щоб у межах дистанційних курсів вони отримували також очну практичну складову. Це буде відпрацювання методик, залучення експертів-практиків та візити до провідних українських шкіл. У перспективі, якщо ми матимемо приміщення для гуртожитку, це дозволить залучати студентів до очної практики, якої їм не вистачає в Харкові. Поки ми не маємо приміщення тренінгового центру, організуємо заходи для студентів на різних майданчиках за підтримки партнерів.

– Академія вчительства вже провела перший захід для студентів – майбутніх учителів Каразінського університету. Розкажіть про перші кроки.

– Ми почали свою роботу з такої важливої теми як «Роль вчительської професії у розвитку суспільства». Перший семінар відбувся в змішаному форматі для студентів педагогічних спеціальностей 13 вересня в партнерстві з EdCamp Ukraine та IIF – International Inclusion Foundation.

День був насичений різноманітними навчальними активностями, у якому ми намагалися поєднати різну палітру досвіду для студентів. Ранок розпочався з візиту до однієї з найкращих приватних шкіл України – Midgard, яка також у майбутньому стане базою практики. Після цього відбулася панельна дискусія за особистої участі Андреаса Шляйхера, директора Директорату освіти і навчок Організації економічної співпраці та розвитку, та українських експертів на тему ролі вчительської професії в суспільстві. Студенти також взяли участь у тренінгу «Інклюзивна освіта: вступ до SEB-підходу» від ГО International Inclusive Foundation. У другій половині дня студенти мали можливість пройти захопливий квест у Музеї становлення української нації та дізнатися, як можна організувати музейні уроки для дітей.

Ця перша подія продемонструвала, наскільки важливою є можливість очної взаємодії та навчання для студентів. Тому ми будемо наполегливо продовжувати організувати такі заходи, незважаючи на труднощі, та шукати партнерів, готових підтримати нове переосмислення

педагогічної освіти.

– Роль вчителя в суспільстві – дуже важлива та цікава тема. Які риси вчителя сьогодні є найактуальнішими?

– Особисто для мене гаслом реформи «Нова українська школа» є слова Василя Сухомлинського: «У наших школах не повинно бути нещасливих дітей, душу яких гнітить думка, що вони ні на що не здібні. Успіх у навчанні – єдине джерело внутрішніх сил дитини, які породжують енергію для переборення труднощів, бажання вчитися».

Вчителям важливо не притлумлювати в учнів їхню природну допитливість, а розвивати та стимулювати відповідними методиками навчання. Адже саме ця природна допитливість дитини є найважливішим внутрішнім мотиватором до пізнання навколишнього світу й навчання. Наше завдання полягає в тому, щоб кожна дитина відчула свій успіх у навчанні, усвідомила свої сили для розвитку та змогла рухатися вперед – у цьому сутність реформи НУШ.

Вчитель повинен бути ґрунтовно підготовленим у своїй предметній галузі, а також мати справжню любов до дітей. Ця любов виявляється в багатьох аспектах: від співпереживання та вміння розуміти психоемоційний стан дитини до діагностики навчальних втрат і знаходження способів індивідуалізувати навчальний процес. Сьогодні вчителю необхідно мати високий рівень володіння інформаційно-комунікаційними технологіями, адже частина навчання відбувається дистанційно, і існує безліч цікавих цифрових ресурсів, створених за час пандемії та війни. Гейміфікація також може відігравати важливу роль у мотивації дітей.

Але вчителю потрібна належна підтримка в суспільстві. Низький соціальний статус вчителя – одна з найгостріших проблем, які перешкоджають появі більшої кількості молодих талановитих людей у професії.

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

Покоління, яке зараз росте, – це діти війни. Їхнє дитинство проходить на фоні вибухів, тривоги, відключень електроенергії. Ми не можемо повністю захистити їх від цього, але повинні знайти способи компенсувати навчальні втрати, завдані війною. Маємо дати їм можливість на майбутнє, навчити життєвої стійкості та розвинути навички, які допоможуть їм успішно реалізуватися в житті.

– Яким має бути сучасний випускник Нової української школи?

– Модель випускника Нової української школи була спроектована у 2016 році з урахуванням трансформаційних процесів, що розпочалися після Революції гідності, яка стала поворотним моментом в українській історії. Ми отримали серйозне вікно можливостей для переосмислення цінностей суспільства. У контексті євроінтеграційних перспектив та побудови демократичної правової держави вже тоді активно обговорювали ключові характеристики майбутнього випускника. Ця модель зафіксована в Концептуальних засадах Нової української школи.

Ми визначили три основні риси випускника Нової української школи:

Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення.

Патріот, з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами та здатний ухвалювати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини.

Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Ця модель залишається актуальною й сьогодні, зокрема після початку повномасштабного вторгнення. До вказаних характеристик я б ще додала хіба життєстійкість. У складних умовах маємо бути стійкими та

навчати цього наших дітей, щоб вони могли долати виклики сучасності.

– Як би ви описали Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна?

– Каразінський університет є одним із найстаріших і найпрестижніших університетів України, відомий своїми визнаними науковими школами. Він займає передові позиції в університетських рейтингах.

Водночас університет зазнав значних втрат під час війни. Хотілося б особливо підкреслити стійкість університетської спільноти в цей складний час. Для мене велика честь приєднатися до цієї команди. Університет зараз переживає нелегкі часи, але, усвідомлюючи його глибокі корені, традиції, а також цінності, я бачу неймовірно важливу місію університету в розвитку східних територій України.

Коли почнеться процес післявоєнного відновлення, університет стане осередком нових світоглядних ідей та концепцій у різних сферах. У контексті шкільної освіти він забезпечить підготовку нових вчителів, зокрема тих, хто проходить перепідготовку, а також випускників університету. Ректорат визначив педагогічну освіту та професійний розвиток вчителів як один із пріоритетів, що суголосно з моїми переконаннями щодо необхідності готувати вчителів-предметників, зокрема й на класичних спеціальностях. Я вважаю, що діяльність Академії вчительства ще більше сприятиме формувальному

впливу Каразінського університету на розвиток регіону.

– І на завершення: яка ваша мрія? Які побажання ви б висловили всім освітянам?

– Ми в Україні маємо спільну мрію – українську справедливую Перемогу. Саме вона відкриє перед нами можливості для ще більших мрій. Щодо моєї професійної мрії, то на цьому етапі я мрію про створення тренінгового центру Академії вчительства. Це буде місце, де ми зможемо надавати сучасні практико-орієнтовані освітні програми, необхідні як для майбутніх, так і для чинних вчителів. На цьому майданчику ми прагнемо готувати висококваліфікованих вчителів, які зможуть працювати в усіх кутках України, особливо в деокупованих і прифронтових територіях, які зазнали найбільшого впливу війни й де відновлення освіти є критично важливим.

Щодо побажань освітянам, я вважаю, що нам потрібно ще більше наголошувати на важливості освіти. Освіта є рушійною силою розвитку. Вона не лише відображає наявні проблеми суспільства, але й формує його майбутнє. Тому ми повинні про це говорити, і суспільство має усвідомити, наскільки важливою є роль освіти в процесі проєктування майбутнього України. Бажаю всім освітянам стійкості, сил, невичерпного натхнення і безмежної любові до своєї професії.

Ліна ТИМАРСЬКА.

ЮВІЛЕЇ

ВІТАЄМО НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ХІМІЇ З ЮВІЛЕЄМ – 95 РОКІВ! ІНТЕРВ'Ю З В. О. ДИРЕКТОРА НДІ ОЛЕКСАНДРОМ РОШАЛЕМ: МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ, УНІКАЛЬНА ЛАБОРАТОРІЯ, НАЙБІЛЬШІ ПОТРЕБИ ІНСТИТУТУ ТА НАГАЛЬНІ ПРОЄКТИ

Науково-дослідний інститут хімії було створено в 1929 році. Спочатку він не був безпосередньо пов'язаний з нашим університетом. Це був найперший науково-дослідний інститут хімії в Україні. Через декілька років його об'єднали зі столичним, на той момент, Харківським державним університетом – сучасним Каразінським, у складі якого інститут існує й досі.

У вересні НДІ хімії виповнилося 95 років. У цю важливу дату нам слід не тільки згадувати історію створення, аналізувати пройдене, а й зважати на сучасний стан, підтримувати науку та перейматися тими складнощами, які НДІ має в реальному часі. Саме зараз ми пишемо історію та впливаємо на майбутнє.

Свою посаду Олександр Рошал обіймає вже четвертий рік, а до цього передував довгий кар'єрний шлях: ще до навчання в університеті він влаштувався лаборантом до НДІ, а вже після захисту дисертації повернувся до інституту старшим науковим співробітником. З того моменту пройшло понад 30 років, але дещо залишається незмінним – любов до свого фаху.

«Одного разу мене запитали: що дає нам ця наука і де ми її застосовуємо, – згадує директор інституту. – Головне для науковців те, що наука їх захищає! Вчені трохи “не від цього світу”, і це дуже добре. Їхній “інший світ” надійно оберігає від тих гнітючих обставин, що є навколо нас: від стресів, зростання цін, політики, кризи. Голова вченого зайнята іншими справами, які захищають від стресів реального життя.»

Розумієте, в інституті ми як родина. З деякими разом навчалися, деякі були моїми викладачами чи учнями, з кимось разом працювали багато років. Якщо пам'ять не зраджує, у НДІ ніколи не було конфліктів, атмосфера завжди була дуже легкою, приємно їй спокійно працювати. Маємо змогу займатися наукою не відволікаючись».

– Чим відрізнявся інститут, коли ви вперше почали тут працювати й зараз?

– Раніше наш інститут був дуже великою організацією та нараховував понад 100 працівників. Усім не вистачало місця, нас розсаджували у вільних кімнатах на кафедрах хімічного факультету, була

велика кількість проєктів. Поступово все це скорочувалося, і не за недоліками в роботі чи за ініціативою працівників, а з фінансових причин – через постійне недофінансування та неповаги до науки в нашій державі. На жаль, через нестачу грошей вмирала наука і на факультетах, і в інститутах.

Були й такі часи, на початку 2000-х років, коли нам не платили зарплату по 10 місяців. Ми виконували проєкти, відділ кадрів перевіряв, щоб ми ходили на роботу, але заробітну плату не видавали. Для нашого інституту це була найстрашніша пора, дуже велика кількість працівників звільнилася, адже всім треба було якось виживати. Коли я вже був завідувачем відділу, у країні припинилося базове фінансування науки. Зараз його намагаються відновити, але будемо дивитися правді в очі – цього фінансування вкрай недостатньо і, якщо не буде додаткових грантів, інституту хімії також не буде.

Можливо, я мислю песимістично, але наука в Україні гине. Війна прискорила цей процес. Ми робимо свою роботу, здійснюємо наукові проєкти, отримуємо

ЮВІЛЕЇ

цікаві й перспективні результати, але ніхто не може довести наші винаходи до виробництва. Цим має займатися прикладна наука, а вона – у ще гіршому стані, ніж наука фундаментальна. Зараз йде війна за майбутнє, і не тільки на фронті, але й тут – усередині суспільства. Робимо й готові робити далі все від нас залежне. Але невідомо, чи розуміють сучасний стан освіти й науки ті люди, що мають освітою та наукою керувати. Особисто я в цьому не впевнений.

– Якими дослідженнями живе інститут зараз?

– У нас є проекти від Міністерства освіти та науки, від яких залежить фінансування всього НДІ. У попередні роки ми мали дуже складний проект Національного фонду досліджень України. Він закінчився наприкінці минулого року, і ми з ним перемогли у внутрішньому конкурсі НФДУ, потрапивши в 10 найкращих. Цьогоріч ми знову виграли конкурс НФДУ і почали виконання нового проекту. Також дослідники НДІ хімії отримують гранти міжнародного Фонду Саймонса. Крім того, наш інститут є учасником проектів Еразмус+ разом з університетом Поля Сабатьє в Тулузі. Маємо досвід подвійної аспірантури з університетами Тулузи та Гданська. Продовжуємо працювати.

– Розкажіть, як відбулася реорганізація роботи інституту при переході в онлайн-формат?

– Після перших бомбардувань на початку війни, коли в університеті вилетіли вікна та не було опалення, робота припинилася. Усі роз'їхалися: Івано-Франківськ, Тернопіль, Миргород, Полтава, Чернівці... Протягом двох місяців ми сподівалися, що скоро все закінчиться, а коли зрозуміли, що швидко нічого не відбудеться, почали перегрупуватися. Половина наших працівників зараз у Києві. Нас прихистила приватна хімічна фірма, яка дозволила займатися нашими проектами. Зараз маємо можливість найбільш важку, синтетичну роботу виконувати в столиці. У нас є співробітник, який влітку виконує синтези в Харкові й, до речі, працює зі студентами, які бажають займатися наукою (такі є навіть під час

війни), а взимку знов повертається до Києва. Також одна колега влітку працює в Харкові, у НДІ, але коли температура стає нижче 15 градусів і наше обладнання не може функціонувати, усі речовини пересилають до мене, у Чернівці. Тоді я йду до Чернівецького університету й роблю вимірювання там. Інакше ми не зможемо працювати та виконувати наші проекти. Іноді для проведення складних вимірювань беру зразки та їду до Польщі, у Гданськ. На жаль, деякі експерименти в нашому університеті стали неможливими, бо наше спектральне обладнання дуже сильно постраждало. Воно дороге й тендітне, тому зовсім не витримує вологи. Безперервно працює відділ радіохімії – за радіоактивними ізотопами потрібно спостерігати.

– Такого, напевно, й уявити не можна було, коли ви лише починали працювати.

– Це правда! У нас були плани, хотіли організувати новий відділ, шукали додаткове фінансування, домовлялися про відкриття спільної лабораторії з фізиками й медиками. Але зараз це все зруйнувалося, доведеться починати роботу спочатку. І чим довше продовжується війна, тим складніше буде повертатися до нормального режиму. Коли людина поранена, у перший момент вона не відчуває болю, але пізніше стрес відходить на другий план, і біль підступає. Тільки так можу описати наш стан наразі. Навіть

коли війна закінчиться, боліти буде дуже довго, роками.

– Говорять, що до складу інституту входить унікальний відділ з радіохімії й радіоекології, якого немає в жодному ЗВО України. Розкажіть, у чому його унікальність?

– Наш відділ радіохімії унікальний, бо з «живими» радіоактивними ізотопами майже ніхто не працює. Курс радіохімії вивчають на всіх хімічних факультетах, але недостатньо глибоко, іноді це лише факультативний курс. Працювати з «живими» радіоактивними ізотопами ніхто не має можливості. Тільки в нашому університеті є сховище радіонуклідів, де зберігають радіоактивні ізотопи для наукових досліджень, а також є спеціальне обладнання для вимірювань. У відділі є «брудна» зона, де працюють з ізотопами, та «чиста» зона, де перебувають працівники, коли не проводять експерименти.

Також в НДІ хімії для студентів організовано єдиний в Україні лабораторний практикум з радіохімії. У нашій країні більше немає іншого закладу освіти, де студенти працювали б зі справжніми радіоактивними ізотопами. І хоча ці ізотопи не дуже активні й не дуже небезпечні (від їх радіації захищає навіть аркуш паперу), це єдине місце в нашій країні, де студенти можуть набувати досвід такої роботи. У нас взагалі в Україні мало

ЮВІЛЕЇ

хіміків, що працюють з радіонуклідами. Готує їх в основному наш університет. Слід зазначити, що працівники відділу радіохімії та радіоекології виконують значний обсяг наукових робіт, крім того, наші ізотопи використовують вчені з інших факультетів.

– Як зараз налагоджена міжнародна співпраця?

– Після захисту кандидатської дисертації дуже бажано їхати на стажування за кордон. Це надає нових знань, неоціненного експериментального досвіду, знайомство з організацією наукової роботи в різних університетах. Не забуваємо про особисте спілкування, вдосконалення чи вивчення іноземних мов. Взагалі хімія, як і інші природничі науки, глибоко інтернаціональні по суті та не можуть розвиватися в ізоляції.

Я, мабуть, був першим у нашому НДІ, хто виїхав за кордон. У 1995 році стажувався в Ліоні, в університеті Клода Бернара. Потім у нас багато хто проходив стажування в Польщі, у Швеції, Туреччині. Після таких обмінів залишаються наукові

та особисті зв'язки, що дуже сприяє науковій роботі. Багато років НДІ хімії мав спільні проекти з польськими науковцями з Варшави й Гданська. Я навіть кілька років викладав у Гданському університеті. До Гданська їздили наші аспіранти на постдокторальне стажування. Ми мали спільну аспірантуру.

У 1998–1999 роках я працював у Франції в CNRS – Національному центрі наукових досліджень. З того часу підтримуємо зв'язки з Францією, з університетом Тулуза-III. Ми з ними постійно спілкуємося, мали вже три спільних проекти Erasmus+. Також діє спільна українсько-французька аспірантура, де зараз навчаються дванаші студенти. Кілька років тому подали на міжнародний конкурс проект створення спільної французько-української наукової лабораторії, але війна... Крім того, наші науковці мають непогані взаємини зі Швецією, з США. У нас два працівники, що декілька років по черзі їздили працювати до Америки. Зараз це неможливо через війну, але спільна робота продовжується, є нові публікації, тривають постійні контакти. Були спільні наукові роботи зі Швейцарією, з Ізраїлем, але зараз усе

заморожено зі зрозумілих причин.

– Як ваше бачення науково-дослідного інституту хімії в майбутньому?

– Наразі головне – це вижити й зберегтися як установа, оскільки ми, як і всі інші, перебуваємо в невизначеному стані. Сподіваємося на мирне майбутнє. У нас багато планів, цікавих ідей, проектів. Якщо зможемо, то відновимо спілкування з закордонними колегами, знов почнуться спільні проекти, поїздки. Хотіли б відкрити ще один відділ, де поєднуються і хімія, і фізика, і медицина. Разом могли б досліджувати цікаві речі. Також треба набирати молодь, омолоджувати колектив. Дуже сподіваємося на збільшення фінансування від держави, щоб могли спокійно дихати. Якщо нам дадуть змогу жити, працювати, досліджувати, то можемо обіцяти з нашої сторони ще багато нового й цікавого. Але насамперед нам треба вижити.

– Чи є у вас історія, пов'язана з НДІ, яка найбільше запам'яталась?

– Нехай це буде весела історія. Одного зимового вечора, я зачинив лабораторію та збирався йти додому. Усюди було вимкнено світло, а на вулиці – темінь. І тут бачу, що в темному коридорі на мене біжить постать з величезним ножем. Я вже почав прощатися з життям, а потім оця «смерть з косою» кричить: «Сашко, допоможи!» Як виявилось, наша працівниця грюкнула дверима й не могла забрати з кімнати свій одяг, а цим ножем вона хотіла якось відкрити замок. З дверима впоралися швидко, а потім мене заспокоювали довго: «Ну, чому ти злякався? Ніж зовсім маленький – лише 30 сантиметрів».

У нас завжди щось відбувається, щось цікаве, іноді смішне. Мені колись навіть хотілося написати гумористичний роман про життя інституту хімії, бо ми неначе окреме місто, зі своїми традиціями, секретами та «міськими божесвільними». Але це місто світле, радісне, старовинне (95 років все ж таки!) і рідне.

Меланія РИБАЛКО.

ДО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ДНЯ БІБЛІОТЕК

БІБЛІОТЕКА КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ: СВІТЛО НА СЛУЖБІ ЗНАНЬ

30 вересня ми відзначаємо Всеукраїнський день бібліотек, а 2 жовтня – День працівників освіти.

Це ті два свята, які об'єднують всіх тих, хто запалює іскорку знань, відкриває нам дорогу у велике життя, вчить мудрості, сіє добре і вічне в наших серцях.

Справжній вчитель та бібліотекар – це покликання душі, це невтомна праця та самопожертва в ім'я світлого майбутнього України. Саме вони відіграють важливу роль у формуванні особистості кожної людини. Це провідники у світ нового і невідомого, справжні помічники та порадики на шляху до вершин знань і мудрості української нації.

З нагоди Всеукраїнського дня бібліотек Центральна наукова бібліотека Каразінського університету підготувала традиційну серію заходів, які відзначили цю важливу подію. Під час Бібліотечного тижня бібліотека запросила всіх охочих взяти участь у різноманітних подіях, які демонструють багатогранність бібліотечного життя.

Першою подією в рамках Бібліотечного тижня стала творча зустріч з Андрієм Парамоновим, дослідником історії Слобожанщини, письменником і журналістом. У рамках заходу автор презентував кілька своїх книг, зокрема «Сковорода в місті мудрості Захарполісі», яка містить нові факти з біографії Григорія Сковороди. Крім того, були представлені роботи «Слобожанські образки. Новели старої Слобожанщини» та вибрані твори таджицького письменника Садриддіна Айні. До презентації була підготовлена виставка, на якій експонувалися книги XIX–XXI століть про історію Харкова та видатних особистостей міста, а також окремий стенд із творами Андрія Парамонова та літературою, присвяченою Григорию Сковороді.

Продовженням циклу подій стала наступна зустріч із Ольгою Сошніковою – виконуючою обов'язки директора

Харківського історичного музею імені М.Ф. Сумцова. Зустріч стала надзвичайно емоційною та змістовною подією, що не лише допомогла присутнім дізнатись більше про діяльність Харківського історичного музею, але і поглянути на бібліотечні та музейні виклики під новим кутом.

Не зупиняючись лише на одному тижні наші тематичні події продовжуються і в жовтні, так, 1 жовтня відбулася онлайн лекція «Бібліотека гетьмана Кирила Розумовського» від фахівців Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця». Що читав український гетьман та яка доля його приватної бібліотеки? Ці та інші питання розкрилися під час лекції Анастасії Нікітіної, наукового співробітника НІКЗ

«Гетьманська столиця».

Логічним завершенням циклу зустрічей до Всеукраїнського дня бібліотек була онлайн-подія із дискусійною назвою «Бібліотека – це бібліотека». Наш гість Василь Кметь, історик-медієвіст, що довгий час очолював Наукову бібліотеку Львівського національного університету імені Івана Франка, а зараз є директором Львівської муніципальної бібліотеки, поділився своїм баченням бібліотечного сьогодення, в якому все більше бібліотечних хабів, коворкінгів та мейкерспейсів.

Команда Центральної наукової бібліотеки також долучилась до організації та проведення ще однієї важливої події – тренінгу «Перша допомога при травмі» від Медичного Добровольчого Батальйона

ДО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ДНЯ БІБЛІОТЕК

«Госпітальери». Захід став важливим етапом у підготовці учасників до надання невідкладної медичної допомоги в критичних ситуаціях. Тренінг не лише підвищив рівень готовності учасників до екстрених ситуацій, але й сприяв розвитку їхніх навичок, що можуть врятувати життя.

Фахівці ЦНБ продовжують ті проекти, що, на жаль, пов'язані із непоправними втратами у Каразінській родині. У електронному архіві університету

eKhNUIR розміщені матеріали, з цих джерел можна дізнатися про кожного полеглого Героя: «Небесні каразінці: Постаті: 2014-2021», «Небесні каразінці: Постаті: 2022», «Небесні каразінці: викладачі, співробітники, студенти, випускники Каразінського університету, які загинули під час російсько-української війни (2014 – грудень 2023 року)». Пам'ятаємо кожного захисника.

Вересень для Центральної наукової

бібліотеки – це ще і традиційний місяць знайомства із першокурсниками Каразінського. Під час онлайн зустрічей фахівці бібліотеки розповідають про ресурси та сервіси бібліотеки, що доступні для всіх студентів як онлайн, так і офлайн. Це і оформлення читацької картки у смартфоні, і доступ до власних цифрових ресурсів (eKhNUIR, eScriptorium, Karazin. Back2News) та до міжнародних баз даних, і можливість отримувати фахові бібліографічні та інформаційно-аналітичні консультації, і сучасні технічні ресурси у комфортних просторах бібліотеки та багато іншого.

*Ірина ЖУРАВЛЬОВА,
директор ЦНБ
Каразінського університету.*

КАРАЗІНСЬКИЙ ВІДЧУВАЄ ПІДТРИМКУ

ПРОДОВЖУЄМО ЗАКРИВАТИ ВІКОННІ ОТВОРИ: РЕПОРТАЖ З ПІВНІЧНОГО КОРПУСУ

У кінці вересня 2024 року росія вкотре здійснила ворожий обстріл Харкова. Під вибухову хвилю потрапив Каразінський, ми знову відчули те, до чого не можливо звикнути. 416 вікон північного корпусу пошкоджено, значних руйнувань зазнали приміщення медичного факультету, ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту та ННІ «Фізико-технічний факультет». Упродовж тижня я спостерігала, як щоденно, не покладаючи рук, в університеті працювали всі господарчі служби, каразінці та волонтери пліч-о-пліч лагодили поранений північний корпус. Усі гуртом очищали приміщення від битого скла, поламаних рам, рятували техніку та закривали отвори вікон листами OSB. Як проходила ліквідація наслідків обстрілу, закриття віконних отворів та що вдалося зробити – у нашому репортажі.

Професор Василь Блиндюк, проректор з науково-педагогічної роботи:

– Унаслідок ворожого обстрілу вибуховою хвилею на майдані Свободи, б пошкоджено понад 400 вікон. На щастя, обійшлося без постраждалих. Загалом розбито старі дерев'яні вікна, які з часом підлягали заміні. Через кілька днів після вибуху нам надали допомогу місцеві волонтери. Ми розраховували, що волонтери приснаються до закриття

вікон на наступний день, але того дня були прильоти по житлових будинках, тому волонтери допомагали насамперед харків'янам.

Каразінський вдячний усім небайдужим волонтерським організаціям, які вкотре нас підтримали, суттєво допомогли, надавши бригади ремонтників з професійним обладнанням, з власним інструментом! Зауважу, що університетська спільнота також продемонструвала згуртованість і стійкість у подоланні наслідків пошкодження. Усі підрозділи, відповідальні служби та факультети працювали злагоджено. Дуже багато університет зробив самостійно: прибирав скло, уламки, рятував обладнання, забезпечував будматеріалами, проводив належну підготовку до закриття вікон. Власне саме закриття шибок провели спеціалісти. Наразі понад 400 віконних отворів повністю закрито. Ситуація непростя. Відновлення приміщень – складна тема з погляду фінансів, потрібно шукати значні кошти, які не були передбачені бюджетом університету, на проведення таких робіт. Очікуємо допомогу від доброчинців.

Професор Тетяна Лядова, декан медичного факультету:

– 20 вересня о 23:00 потужний вибух керованої авіабомби пройшов хвилею по моїй квартирі... «Поруч, десь зовсім поруч...» – крутилося тоді в голові. Шалено гортала повідомлення в телеграм-каналах і розуміла, що приліт був безпосередньо перед північним корпусом нашого рідного університету. Стискало в горлі та грудях від сильного хвилювання, від думки, що аудиторії та приміщення медичного факультету можуть бути пошкодженими... Симуляційний центр, музей патологоанатомічних препаратів, у створення яких керівництво факультету та викладачі вклали душу. Матеріали для музею збирали роками, вони унікальні та є предметом гордості засновників музею.

О 8:00 наступного дня, у суботу, викладачі

факультету вже були на робочому місці для оцінки масштабів руйнувань. На щастя, манекени, апаратура, анатомічні та патоморфологічні препарати не зазнали масштабних ушкоджень, але частина аудиторій медичного факультету залишилася без вікон.

Щиро вдячна всім працівникам нашого факультету, які одразу відгукнулися і взяли участь у ліквідації наслідків. Цей епізод ще раз мені довів, що університет – велика родина, а факультет – єдина сім'я.

25 вересня я натрапила на бригаду чоловіків, які замірювали віконні отвори, робили заготівлі з OSB. Це місцеві волонтери Юрій Цупик та Максим Савенко.

Максим Савенко, волонтер ГО «Їжа харків'янам»:

– У нас є група швидкого реагування, яка сповіщає, де були прильоти по Харкову, і де потрібна допомога. 21 вересня, одразу після прильоту, керівництво нашого об'єднання зв'язалося з нами. Ми згуртувалися й вирішили, що потрібно вчергове підтримати Каразінський. Уперше прийшли на допомогу Каразінському 26 лютого 2022 року. Відтоді намагаємося

КАРАЗІНСЬКИЙ ВІДЧУВАЄ ПІДТРИМКУ

підтримувати університет повсякчас, коли є в цьому необхідність. Цього разу нас тут дев'ять чоловіків. Працюємо другий день поспіль з самого ранку. Працюємо без перерв. Ми відновлюємо – ворог нищить. А ми знову відновлюємо! Висновок – треба ворога знищити!

На 3-му поверсі мене зустрів декан ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту, доцент Дмитро Узлов, який зазначив, що на зло ворогові плани інституту стали ще більшими. Заступник декана, завідувач навчально-наукової лабораторії ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту Олексій Артюх доповнив:

– Територія нашого інституту охоплює два поверхи – третій і п'ятий. Епіцентр вибуху вночі 20 вересня був біля аудиторій та лабораторій нашого інституту. Усі вікна з боку обласної лікарні були вибиті, жодної цілілої рами, двері погнуло, у деяких кабінетах та навчальних аудиторіях відлетіли шматки стелі та потріскались стіни. Якщо підрахувати збитки, окрім вікон, це ще й техніка. У нас тут було два комп'ютерні класи, це 38 комп'ютерів. Безповоротно не вмикаються поки що чотири системні

блоки та вицент розбито чотири монітори. Наразі ви бачите порядок. Щось прибирали, зашивали та лагодили самотужки, щось допомагали волонтери.

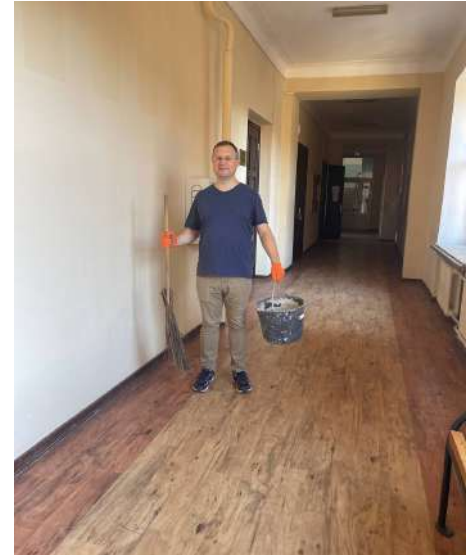
Доцент Максим Хруслов, завідувач кафедри комп'ютерних систем та робототехніки ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту доєднався до обговорення колег:

– З відеоповідомлень в інтернет-мережі дізнався, що постраждала будівля Каразінського, власне приміщення, що належить до кафедри комп'ютерних систем та робототехніки, це весь третій поверх. Тому зранку наступного дня з колегами приїхали на порятунок. Спершу оцінили масштаб руйнувань, рятували техніку, що вціліла, віднесли її в безпечніші місця для зберігання. Вікон не було взагалі – ані рам, ані склопакетів, тому прибрали сміття від розбитих шибок, збирали в мішки та відносили, куди це було можливим. До інституту належить ще й п'ятий поверх, де ми також допомогли усунути пошкодження, проводили прибирання та підготовку приміщень до зашивання вікон.

Допомагали відновлювати вікна й студенти ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту. Зокрема, першокурсник Дмитро Іцук, другокурсниця Софія Долініна та третьокурсниця Дар'я Руднева, розуміючи, що альма-матер потребуватиме робочих рук, прийшли прибирати скло та сміття, виконувати роботу, яка їм під силу.

Сергій Худошин, заступник головного енергетика:

– 20 вересня, вночі, одразу після прильоту, мій керівник зателефонував мені та повідомив прикру новину. Стало відомо, що з боку від проспекту Незалежності уламками пошкоджено приміщення північного корпусу університету, систему опалення, вікна, двері на підстанціях, не тільки наших, а й міських. Наступного ранку, у суботу, я разом з колегами головним енергетиком Артемом Шевченком, головним інженером Андрієм Жмировим, начальником експлуатаційно-технічного відділу Павлом Лапто, головним

механіком Юрієм Плетньовим були на місці, виконували ремонтні роботи вікон, дверей, приводили до ладу приміщення. Тим часом проректор Василь Блиндюк організував штаб із ліквідації наслідків обстрілу та коригував план дій.

Нагалія Попенко, заступник директора ННІ «Фізико-технічний факультет»:

– Під час ворожої атаки, що відбулася ввечері 20 вересня, було пошкоджено значну кількість приміщень північного корпусу Каразінського університету, зокрема низку лабораторій та аудиторій ННІ «Фізико-технічний факультет». Вибуховою хвилею вибито вікна та пошкоджено входні двері частини приміщень Проблемної лабораторії іонних процесів на першому поверсі, лабораторії

КАРАЗІНСЬКИЙ ВІДЧУВАЄ ПІДТРИМКУ

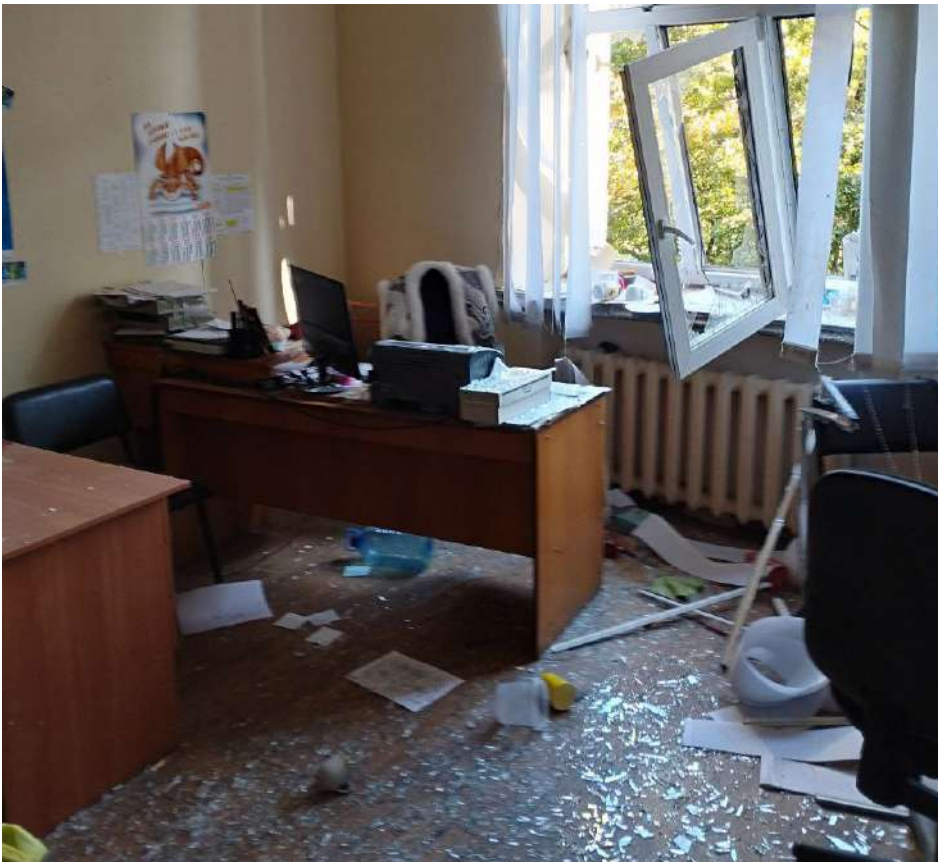
механіки (к. 213), викладацьких кабінетів (к. 214, 215), навчальної аудиторії (к. 214а) на другому поверсі, наукові лабораторії кафедри матеріалів реакторобудування та фізичних технологій (к. 324, 328, 330, 331б) на третьому поверсі. Загалом понад 20 вікон та 5 дверей. У деяких з цих приміщень також було часткове пошкодження штукатурки зі стелі та стін. Уже зранку суботи 21 вересня працівники нашого інституту, заступник директора з наукової роботи доцент І. М. Середа та провідний науковий співробітник С. В. Дудін, потрапили в приміщення, змогли оцінити їхній стан після пошкоджень та завдяки університетським службам закрити деякі вікна листами OSB.

У понеділок, 23 вересня, усі вільні від проведення занять працівники (науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний персонал, науковці, аспіранти) долучилися до ліквідації наслідків агресивної атаки. Жіноча частина колективу прибирала вибите скло, а чоловіки виносили зруйновані віконні конструкції. Спільними зусиллями ми підготували приміщення для подальшого

забиття віконних отворів листами OSB. Цілоком зрозуміло, що людські ресурси господарчої служби університету обмежені, тож наші працівники також долучилися до цієї роботи: провідний інженер Богдан Мазілін та старший викладач Олександр Гапон після отримання необхідних матеріалів у господарчій службі самостійно забили більшість вікон та полагодили двері.

Звичайно, такі випадки, коли ворог скидає бомби поруч із закладами освіти, медичними закладами не може не впливати на моральний стан, але головне – ніхто із працівників університету не постраждав, усі живі. А під час ліквідації наслідків єдність університетської спільноти та взаємна допомога викликає захоплення. Знаємо, ми все подолаємо й відбудуємо наш університет, і він стане ще крацим. Віримо в наші Збройні сили, які в надскладних умовах щодня наближають нашу Перемогу та наше щасливе майбутнє. Слава Україні!

Ліна ТИМАРСЬКА.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

ПЕРШОКУРСНИК ФАКУЛЬТЕТУ МАТЕМАТИКИ І ІНФОРМАТИКИ ОЛЕКСІЙ ВОРОТИНЦЕВ: «РУХАЮСЯ УПЕРЕД, НЕ ОЗИРАЮЧИСЬ»

Хочеться більше позитивних вражень у цей похмурий жовтень?! Наші кореспонденти продовжують знайомити університет з позитивними та мотивованими першачками, а першокурсників – з університетом! Вже успішні та відповідальні, і їм усім болить неоголошена війна, але вони впевнено дивляться у завтра, обираючи Каразінський. Пишаємося ними та віримо у майбутнє з такою молоддю.

Для Олексія Воротинцева, який тільки-но вступив на факультет математики і інформатики Каразінського університету, сьогодні сповнене не лише очікувань, але й рішучості досягати успіху в обраній сфері.

– Чому саме Каразінський та математика?

– Прикладна математика цікавила мене через програмування – це дійсно дуже цікава сфера. Найбільше мене приваблюють перспективи у майбутньому. Завжди мріяв працювати онлайн, і ця спеціальність точно допоможе мені реалізувати

цю мрію. Обрати Каразінський університет було для мене абсолютно природним рішенням, адже це була моя мрія з дитинства. Я часто відвідував додаткові заняття на факультеті математики і інформатики, тому вступ сюди для мене був як повернення додому.

– Які риси твого характеру, на твою думку, сприятимуть успіху в навчанні та майбутній професійній діяльності?

– Я людина, яка завжди доводить справу до кінця. Математика – це моє захоплення, і мені ніколи не вистачає знань, тому я завжди прагну вчитися більше.

– Хто є твоїм джерелом натхнення і чому?

– Моє перше натхнення – це моя вчителька початкових класів, яка помітила мої здібності до математики та відправила мене на олімпіаду. Хоч я тоді не переміг, але цей досвід був вирішальним. Далі моїм натхненником став позашкільний вчитель, який

підтримує мене досі. Найбільшу роль у моєму житті відіграють мої батьки. Мій батько завжди підтримував мене в навчанні, навіть засинав на заняттях, коли намагався пояснити складні моменти, а моя мати завжди була поруч зі своєю вірою в мене. Я вдячний їм і всім, хто допомагав і продовжує допомагати мені.

– Чим захоплюєшся у вільний від навчання час?

– Хоча вільного часу в мене небагато, намагаюся поєднувати роботу й хобі. Я захоплююся написанням музики. Ви навіть зможете почути кілька моїх треків на заходах Alma Mater. Для мене музика й математика – нероздільні частини мого життя.

– Яке найбільше досягнення маєш сьогодні?

Досягнення – це складна тема. Для когось написати екзамен на найвищий бал – це вершина успіху, але для мене головне – бути щасливою людиною. Мені здається, я вже досяг щастя, оскільки маю все, що для цього потрібно. Важливо – жити щасливо та натхненно.

– Як бачиш свій професійний шлях після завершення університету?

– У найближчому майбутньому планую продовжувати навчання, бо це приносить мені задоволення. Щодо роботи, мене цікавлять різні математичні задачі в різних сферах, тому бачу себе консультантом у сфері математики. Це не зовсім звичайний шлях, але саме це мене й приваблює. Моє кредо – «Рух – це життя», тому завжди рухаюсь уперед і ніколи не озируюсь назад.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

ПЕРШОКУРСНИЦЯ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДАР'Я БУХАНЦОВА: «МЕНЕ НАДИХАЮТЬ УСІ МОЇ ВИКЛАДАЧІ В УНІВЕРСИТЕТІ»

Дар'я Буханцова – цьогорічна першокурсниця хімічного факультету Каразінського університету, яка вирізняється не тільки своїми академічними досягненнями, але й сильним характером. Вона завжди прагнула до глибокого розуміння світу через науку.

– Чому ти обрала хімію та навчання у Каразінському університеті?

– Я хотіла навчатися в Харківському університеті, який міг би зробити мене висококваліфікованим спеціалістом із ґрунтовними знаннями з хімії. Для мене було важливо, щоб заклад мав програми обміну, а також активну студентську громаду, яка дала б можливість розвивати не тільки академічні навички. Я завжди бажала стати науковцем і відповідно обрати технічну спеціальність із практичним використанням. У школі мені почала подобатися хімія, і я почала брати участь у позашкільних заходах та конкурсах. За час навчання в старшій школі зрозуміла, що це саме те, з чим я б хотіла пов'язати своє життя.

– Які навички або якості вважаєш найбільш важливими для успішного фахівця в обраній сфері?

– Вважаю, що для хіміка важливо зосереджуватися на певному питанні й уміти широко на нього подивитися, бути хорошим аналітиком, щоб передбачати можливі наслідки й обирати потрібні. Загальна організованість і вміння дивитися на проблему під різним кутом, бути відкритим до нових знань та ідей – це невіддільні якості. Окрім цього, важливим є вміння викладати свої думки, вести діалог, працювати в команді, що безумовно супроводжуватиме хіміка в його діяльності.

– Чи маєш особистих кумирів або наставників, які надихають на подальший професійний розвиток?

Мене надихають усі ті люди, які справді живуть своєю справою, яких я маю серед викладацького складу університету.

– Яке досягнення у твоєму житті вважаєш найціннішим?

– Складання НМТ з хімії на 200 та перше місце на обласному етапі МАН, – це ті речі, задля досягнення яких я доклала чимало зусиль.

– Які враження маєш від перших тижнів навчання?

– Я мала особливі очікування напередодні лабораторних робіт, які повністю виправдалися. Вивчення теорії покладено більше на мою совість, проте під час занять відбуваються обговорення

матеріалу, де ми вільно можемо ставити питання. Такий підхід значно відрізняється від шкільного, він вимагає критичного підходу до вивченого матеріалу. Дискусійний формат, як на мене, є найцікавішим та найдієвішим для вивчення.

– Яким уявляєш своє майбутнє після закінчення університету?

Мені складно уявити те, що станеться – через багато років, хоча, напевно, вони минуть непомітно. Після завершення навчання я б хотіла почати працювати за спеціальністю та вступити до аспірантури.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

ПЕРШОКУРСНИЦЯ ННІ «КАРАЗІНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ» АНАСТАСІЯ МЕЛЕШКО: «МРІЮ ПРЕДСТАВЛЯТИ УКРАЇНУ В МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ»

Анастасія Мелешко – амбітна та рішуча першокурсниця ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу», яка мріяла навчатися в Каразінському університеті ще з середньої школи. Анастасія – стипендіат Харківського міського голови «Обдарованість» у 2023/2024 навчальному році. Анастасія Мелешко:

– З раннього дитинства я активно вивчала іноземні мови, зокрема, англійську та французьку, цікавилася політичною географією та зовнішньою політикою держав, читала книжки та дивилася відеоролики на цю тематику, а також вивчала особливості міжнародної та міжкультурної комунікації. Зараз чітко розумію, що хочу представляти Україну в міжнародних організаціях.

– Які навички або якості вважаєш найбільш важливими для успішного фахівця в обраній сфері?

– Найважливішими навичками для успішного дипломата є критичне мислення, глибокий аналіз, а також уміння швидко та якісно шукати й обробляти інформацію.

– Чи маєш особистих кумирів або наставників, які надихають на подальший професійний розвиток?

– Мої викладачі надихають найбільше, а саме їхня вмотивованість, освіченість та інтерес до справи, якою вони займаються. Їхня пристрасть у процесі викладання дуже сильно надихає рухатися вперед, розвиватися та занурюватися в теми. На лекціях

можна настільки поринути в матеріал, що не помічаєш, як швидко плине час.

– Яке досягнення у твоєму житті вважаєш найціннішим?

– Мені важко виокремити конкретне досягнення, оскільки вважаю, що кожен досвід навчає. Цьогоріч я із золотою медаллю закінчила КЗ «Харківський ліцей № 55 Харківської міської ради». Під час навчання в школі була головою шкільного самоврядування, що дало мені можливість розвинути лідерські якості та навички праці в команді. Також брала участь в інтелектуальних змаганнях, де посідала призові місця. Володію англійською мовою та можу нею спілкуватися, що дає мені можливість працювати в міжнародному контексті. Найвагомішим досягненням вважаю написання власної науково-дослідної роботи МАН, яка посіла призове місце на III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів-членів МАН України у 2022/2023 навчальному році. Цінний досвід отримала завдяки науковому керівнику: мені вдалося відвідувати музей археології, що діє при Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна та працювати з архівними джерелами.

– Які враження маєш від перших тижнів навчання, твої думки?

– Дуже позитивні. Я познайомилася із компетентними викладачами, які не лише зрозуміло подають матеріал, дають цікаві завдання, а й надихають своїм прикладом. Відвідала купу заходів з різних тем, зокрема розмовні клуби,

онлайн-лекції, зустрічі студентської ради та їхні проекти. І зрозуміла, що, окрім якісної освіти, в стінах університету зможу отримати дружню спільноту, у якій усі мої ідеї та мрії можуть бути втілені в життя.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

З ФІЛОЛОГА В БІОФІЗИКА! ІНТЕРВ'Ю З НАЙКРАЩОЮ ПЕРШОКУРСНИЦЕЮ ФАКУЛЬТЕТУ РАДІОФІЗИКИ, БІОМЕДИЧНОЇ ЕЛЕКТРОНІКИ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ МАРІЄЮ ЧЕРНІЙ

У цьому навчальному році Марія Черній вступила на спеціальність 105 «Прикладна фізика та нанотехнології», факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем. Це її друга вища освіта, адже зараз вона паралельно навчається на четвертому курсі Херсонського технічного університету, де здобуває філологічну освіту. Окрім цього, Марія протягом семестру навчалася в Barnet Southgate College у Лондоні. Завдяки своїй наполегливості, дисциплінованості та жазі до знань, вона вирішила повністю змінити напрям своєї освіти та вступити до Каразінського.

– Чому вирішили для своєї другої вищої освіти обрати саме Каразінський університет?

– Ці думки наздоганяли мене ще давно. Я зараз навчаюся на перекладача в Херсонському технічному університеті та майже одразу після вступу туди зрозуміла, що хочу займатися чимось іншим, проте мені доволі багато часу знадобилося, щоб зрозуміти, чим саме. Каразінський університет, по-перше, має цікаву програму, де поєднується біологія, хімія, фізика й математика. По-друге, я зважала на якість і відомість університету. Багато знайомих тут навчається, або знайомі знайомих. Більшість хвалить, тому й вирішила, що теж хочу тут навчатися.

– Як пройшов перший місяць навчання?

– Постійно були думки, що нічого не встигаю та нічого не розумію, бо багато всього навалилося одразу. Може, я просто така людина, яка хоче в усьому розбиратися, дуже відповідально досліджую всі незрозумілі моменти.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

Мені хочеться в усіх дисциплінах мати хороші бали, розуміти, що я роблю. Тому роботи буде багато, бо тут є предмети, з якими я ніколи не стикалася, наприклад, програмування.

– Чому обрали саме таку спеціальність?

– Адже вона дуже відрізняється від тієї, яку вже здобуваєте.

У мене були й інші варіанти. Як уже говорила, за першою освітою я перекладач, німецько-англійський філолог. Другу спеціальність дуже довго обирала, кілька років. Мені хотілося, щоб була біологія, але медицину я не розглядала. Коли навчалася протягом семестру за кордоном, ми там вивчали хімію, фізику, я ще брала математичний курс. Мені сподобалося поєднання цих предметів, я шукала спеціальність, де вони всі поєднані. Наприклад, на біофаці є програма, пов'язана з біоінженерією. Це дуже цікаво, але в мене не було результатів НМТ з біології, і там профіль не такий, як хотілося. Я шукала, де б було більше математики та фізики. Окрім цього, на фізико-технічному факультеті є біомедичні нанотехнології, я туди також подавала документи.

– Яке досягнення у вашому житті вважаєте найціннішим?

– Філософське питання. Думаю, що найважливіше досягнення, яке в нас зараз є – це триматися попри все, що відбувається. Я живу в Херсоні, у нас складна безпекова ситуація, багато родичів на фронті. Тому триматися, робити, розвиватися, вчитися й рухатися далі – це вже велике досягнення.

– Яким уявляєте своє майбутнє після закінчення університету?

– Дуже хотілося б працювати за спеціальністю, хоча поки важко

чітко сказати, ким я хочу бути у своїй галузі. Взагалі, у мене було бажання за допомогою своїх знань і небайдужих людей спробувати змінити освітню систему. Хотілося б перезавантажити її, вкласти туди сили. А з професійного погляду, цікаво було б попрацювати у сфері розробки препаратів, які будуть допомагати людям, створювати щось корисне для армії. Поки що дуже розмиті вектори. Хочу бути корисною для суспільства, залучати багато людей, щоб ми відчували себе одним цілим, однією країною, що разом можемо змінити те, що болить й заважає нам. Ми можемо це зробити й об'єднатися.

– Що вас надихає?

– Мене надихає думка про те, що настане інакший час, коли буде щастя в людей. Мене надихає думка, що моє місто відбудується, що тут перестануть стріляти. Надихає відчуття того, що є єдність у суспільстві. Надихає, коли змінюються люди, коли я бачу позитивні зміни в державі. Я дуже емпатична людина, тому мене багато чого може надихнути: від погоди до досягнень на фронті.

Під час війни багато чого переосмислюєш. Цінності змінюються, прості речі додають радості. Головне, що є зв'язок з рідними, є друзі, на яких можна покластися, є люди, які тебе підтримують. Навіть кіт мене надихає. Це прості дрібні речі, але вони такі важливі.

– Якою б ви хотіли себе бачити по закінченню університету?

– Людиною, яка задовольнила свої цілі та бажання у сфері навчання. Профільно я не фізик, і хоча в мене завжди в школі з фізики були хороші оцінки, знань практично не було. Коли маю труднощі, мені хочеться розібратися з цим, перевірити себе.

Якщо складно, я хочу осягнути, вивчити, спромогтися та почуватися комфортно. І це не про те, щоб щось комусь довести, а більше для себе мати впевненість, що ніколи не пізно змінювати ситуацію. Якщо я відчуваю, що мені це подобається і цікаво, буду цим займатися, попри те, що все життя мені говорили, що я філолог і гуманітарій. Хочу бачити себе людиною, яка змогла собі довести, що я можу розуміти те, що раніше було важким, що контролюю те, що здавалося недосяжним. Також мені дуже хотілося б знайти однодумців і почати творити разом.

– Що ви сказали б собі майбутній через п'ять років?

– Я б сказала, що всі труднощі, які довелося подолати, були вартими зусиль. І ще б додала: «Ти змогла, не опустила руки, попри всі перешкоди. Тепер вже буде легше, бо ти навчилася долати труднощі». Подякую собі, що знайшла сили, не думала про погане, не боялась інших людей, була впевненою в собі, не боялась здатися простою, а робила те, що подобається.

– Які цілі ставите собі на перший рік навчання?

– На перший рік ставлю собі ціль завершити четвертий курс у своєму першому університеті, витримати дві освіти та не зійти з розуму. Дуже хотілося б встановити собі організовану систему. Як, що й коли я роблю, як організую своє дозвілля. Хотілося б мати змогу виділити час на відпочинок, хобі. Зрозуміти, як правильно навчатися на цій спеціальності, як вчити ці дисципліни. Хочу вміти втілювати в життя всі набуті навички та на високому рівні володіти всіма знаннями, якими повинна.

Меланія РИБАЛКО.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

ПЕРШОКУРСНИК-МАТЕМАТИК МІХАІЛ ПОЛЕВИЧ: «ОДНОГО ДНЯ Я СТВОРЮ ВІДЕОГРУ, ЯКА ЗАХОПИТЬ СВІТ...»

Сьогодні ми знайомимось із Міхаїлом Полевичем – першокурсником факультету математики і інформатики Каразінського університету. НМТ хлопець склав на 200 балів з англійської. З дитинства мав допитливий розум та схильність до аналітичного мислення, тому не дивно, що саме математика та інформатика стали його пріоритетними напрямками та привели до Каразінського... Це саме така людина, яка завжди шукатиме складні задачі та нові можливості.

– Чому саме ця спеціальність? Що в ній приваблює тебе найбільше?

– Мене надихає й цікавить все, що пов'язано з інформаційними технологіями. Вважаю, що цей напрям відкриває безмежні можливості для розвитку як у науковій, так і в практичній сферах. Важливо також, що ІТ-сфера постійно змінюється, а отже, дає можливість постійно вчитися нового. Зокрема, програмування для мене – це як розв'язування складних головоломок, я отримую від цього задоволення. Математика ж дає міцну основу для розуміння цих технологій.

– Хто є твоїм джерелом натхнення та чому?

– Мій старший брат. Він хоч і старший за мене на 20 років, але завжди ставився до мене як до рівного і подарував зацікавленість у технологіях. Він завжди підтримував мене в починаннях, і це мотивувало мене ставати кращим.

– Чим захоплюєшся у вільний від навчання час?

– Усе, що пов'язано зі споживанням контенту: читання, відеоігри, фільми, серіали. Іноді покращую свої навички в програмуванні. Читання допомагає розвивати уяву, що важливо для творчого підходу до вирішення проблем. Відеоігри не лише дають змогу розслабитися, але й

надихають на створення власних проєктів у сфері геймдеву.

– Як бачиш свій професійний шлях після завершення університету?

– Думаю піти в геймдев, розробником відеоігор. Це одна з найбільш динамічних і творчих сфер в ІТ, яка дозволяє поєднувати технічні знання з креативним мисленням. Захоплююся відеоіграми та

хотів би брати участь у створенні чогось подібного. Для мене геймдев – це сфера, яка постійно розвивається, з'являються нові технології та підходи, що робить її надзвичайно цікавою. У майбутньому бачу себе частиною команди розробників, яка створює інноваційні ігрові продукти. Можливо, одного дня зможу створити власну гру, яка стане популярною.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2024

РОЗМОВА З ПЕРШОКУРСНИЦЕЮ ВАЛЕРІЄЮ МЕЛЬНИК, МАЙБУТНЬОЮ ПЕРЕКЛАДАЧКОЮ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ, ЧЕМПІОНКОЮ УКРАЇНИ З КІОКУШИН КАРАТЕ

Мельник Валерія – першокурсниця факультету іноземних мов, спеціальності «Французька мова та література і переклад та англійська мова». Але окрім вивчення цієї милозвучної мови, вона має ще одну пристрасть – карате. За останні декілька років вона ставала неодноразовою призеркою: III місце у Відкритому чемпіонаті України з кіокушинкай карате «Бійці Нації» у віковій категорії 16–17 років (вага до 50 кг); II місце в Кубку України з кіокушин будо карате WKB, 2023 рік; I місце у Відкритому всеукраїнському турнірі з кіокушин карате (IBU), 2023 рік; II місце у Відкритому чемпіонаті України з кіокушин карате (IBU), 2024 рік; I місце в Чемпіонаті України з кіокушин карате ІКО, 2024 рік. Поєднання кількох сфер у житті часто викликає певні труднощі. Так, наприклад, навчання часто перетинається з професійним спортом, мистецтвом та особистим життям. Однак протягом останніх 10 років Валерія весь час живе у швидкому темпі, встигаючи показувати хороші результати в навчанні та спорті.

– Чим вас привабив Каразінський університет?

– Я обрала цей університет з тієї ж причини, що й багато інших студентів. Тут є велика кількість можливостей, пов'язаних не тільки з навчанням, що роблять життя більш насиченим. Особливо мене дуже цікавить навчання за кордоном, хочу колись спробувати поїхати за обміном в іншу країну. Я дійсно вважаю, що наш університет найкращий, тому й вступила саме сюди. Вирішила це одразу, інших варіантів я їй не мала. Вірю, що не пожалкую про це. Адже перший місяць уже проходить непогано, викладачі дуже добрі, відкриті, а це не може не радувати. Думала, що буде важче, але минув тільки вересень. Подивимося, як буде далі.

– Чому обрали саме цю спеціальність? Чи були якісь інші варіанти?

– Насправді я дуже довго обирала спеціальність, але все ж таки вирішила зупинитися на перекладі французької та англійської мови, розумію, що ці знання ніколи не будуть зайвими. У пріоритеті були тільки іноземні мови, але я обирала між першою французькою, англійською та китайською. Мені пощастило, адже англійської мене навчила бабуся. Вона дуже гарно нею володіє. А от французьку я вивчала в школі.

– Розкажіть про ваш професійний шлях у світі карате.

– Карате з'явилося в моєму житті не так давно, як хотілося б – усього два роки тому, але ще з дитинства мріяла ним займатися. Саме з цієї причини вже через місяць тренувань я поїхала на перші змагання в Полтаві. Але до цього теж займалася спортом – ходила на танці 10 років. Спочатку я займалася сучасними танцями: там були акробатика, гімнастика, контемп, хіп-хоп, джаз-фанк та джайв. Зі своїм

колективом я часто їздила на змагання по Україні та за кордон. Виступ, що найбільше мені запам'ятався, був у Діснейленді в Парижі. Пізніше вирішила займатися тільки джаз-фанком. Це був час, коли я поєднувала і танці, і карате.

– Чи буде вам вдаватися вдало поєднувати спорт і навчання?

– Дуже сподіваюся, що так. І хоча всюди бувають складнощі, доводиться чимось жертвувати, впевнена у своїх силах, адже подібний досвід у мене вже був. Мене дуже надихає природа, здебільшого гори. І, звісно, люди, які поруч. Це те, що надає сил рухатися далі.

– Якою б ви хотіли себе бачити по закінченню університету?

– Бачу себе самодостатньою, щасливою людиною, яка досягла своєї мети. Наразі планую закінчити університет з високим рівнем знань і підготовки, а також мати успіхи в спорті.

Меланія РИБАЛКО.

РЕЙТИНГИ

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ – У МІЖНАРОДНОМУ АКАДЕМІЧНОМУ РЕЙТИНГУ TIMES HIGHER EDUCATION WORLD UNIVERSITY RANKINGS 2025

На початку жовтня було оприлюднено результати міжнародного академічного рейтингу Times Higher Education World University Rankings 2025.

Лідерство в рейтингу вже дев'ятий рік поспіль зберігає Оксфорд. На другому місці – MIT, на третьому – Гарвард. До 200 вперше увійшли університети з Бразилії, Саудівської Аравії та Об'єднаних Арабських Еміратів. Загалом рейтинг має 2092 ЗВО з різних країн світу. Методологія оцінювання складається з 18 показників для визначення прогресу інституцій у п'яти ключових сферах: навчання, дослідницьке середовище, якість досліджень, взаємодія з промисловістю та розвиток міжнародної співпраці.

До основної частини рейтингу увійшли 17 українських університетів. Лідером серед українських ЗВО залишається Сумський державний університет, який посів сходинку 801–1000 в глобальному масштабі. Каразінський університет

зберіг позицію 1501+ в міжнародному масштабі та розділив друге місце в національному масштабі з низкою інших ЗВО: Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Національним авіаційним університетом, Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут», Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут

імені Ігоря Сікорського», Національним університетом «Львівська політехніка», Одеським національним університетом імені Іллі Мечникова, Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та іншими університетами. Крім того, 38 українських університетів, що не увійшли до основного рейтингу, отримали статус reporter.

ВІТАННЯ!

ПРОФЕСОРА ЗАХАРА МАЙЗЕЛІСА ВІДЗНАЧЕНО ОРДЕНОМ «ЗА ЗАСЛУГИ» ІІІ СТУПЕНЯ

Президент України Володимир Зеленський видав Указ «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня працівників освіти».

За значний особистий внесок у розвиток національної освіти, підготовку кваліфікованих фахівців, багаторічну плідну педагогічну діяльність та високий професіоналізм було відзначено низку освітян. Серед них — і представник Каразінського університету.

Зокрема, професора кафедри теоретичної фізики імені академіка І. М. Ліфшиця фізичного факультету, учителя комунального закладу

«Харківський ліцей №161 «Імпульс» Харківської міської ради» Захара Майзеліса нагороджено орденом «За заслуги» ІІІ ступеня.

Вітаємо з нагородою, зичимо нових професійних досягнень!

Текст: Валерія ХАРЧЕНКО.

ПОДІЇ

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

30 вересня відбулося засідання Вченої ради Каразінського університету. На порядку денному – чимало важливих питань. Розпочали засідання з позитивних новин – присвоєння вчених звань каразінцям:

Валентина Шамраєва – професор кафедри міжнародного і європейського права;

Вікторія Третьак – професор кафедри управління та адміністрування;

Ірина Холмогорцева – доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування.

Також Вчена рада визнала задовільною реалізацію програми психологічного супроводу студентів. Як зазначив проректор Анатолій Бабічев, протягом року фахівці університету проводили різні безоплатні й повністю конфіденційні заходи з підтримки ментального здоров'я. Цього навчального року плануються нові воркшопи, лекторії, зустрічі в межах

гендерної платформи тощо.

Рішенням Вченої ради читальним залам центральної наукової бібліотеки було присвоєно імена видатних випускників і вчених.

Вчена рада затвердила сертифікатні та факультативні освітні програми.

Відповідно до порядку денного члени Вченої ради ухвалили рішення про

затвердження положень про структурні підрозділи університету, утворення в Каразінському разових спеціалізованих вчених рад.

Традиційно наприкінці засідання затвердили до друку низку періодичних видань.

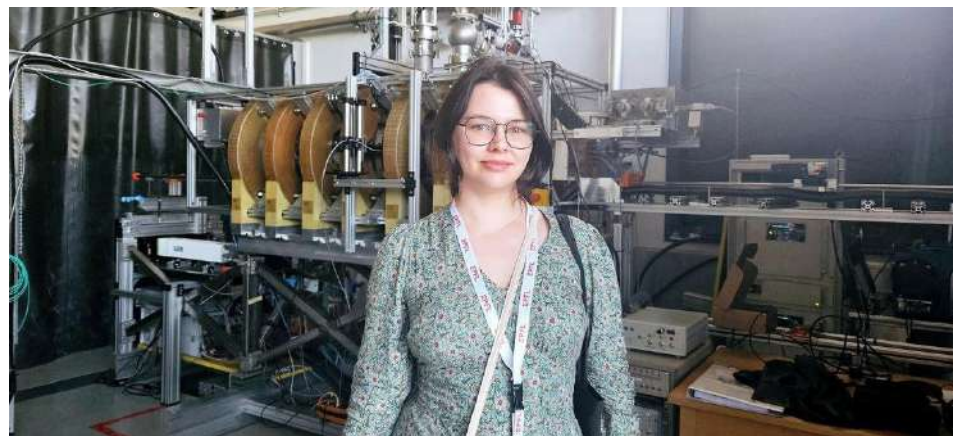
*Текст: Юлія БАГЛИК.
Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.*

ДОСЯГНЕННЯ

ПРЕДСТАВНИЦЯ ННІ «ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ» ЮЛІЯ ВОЛКОВА ВИГРАЛА ГРАНТ EUROFUSION BERNARD BIGOT: УНІВЕРСИТЕТ ВІТАЄ

Старший науковий співробітник ННІ «Фізико-технічний факультет» Юлія Волкова виграла грант EUROfusion Bernard Bigot для проведення дослідження в галузі термоядерного синтезу!

Цей грант передбачає розробку діагностики збоїв та ELM-подібних плазмових навантажень у квазістаціонарному плазмовому прискорювачі ННЦ «ХФТІ», що має вирішальне значення для впровадження термоядерної енергетики. Цей проєкт наближає людство до здійснення мрії про чисту, сталу енергію термоядерного синтезу.

Упродовж минулих двох років газета опублікувала з пані Юлією серію науково-популярних матеріалів, і наразі

щиро радіє успіхам своїх героїв. Зичимо подальших здобутків Юлії Волковій у реалізації найамбітніших задумів!

КАРАЗІНСЬКИЙ ВІДЧУВАЄ ПІДТРИМКУ

МИТРОПОЛИТ ЕПІФАНІЙ У КАРАЗІНСЬКОМУ

10 жовтня у стінах Керазінського Блаженнійший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній зустрівся з ректоратом і студентами Керазінського університету.

Блаженнійшого Митрополита Епіфанія супроводжував архієпископ Харківський і Слобожанський Митрофан.

Під час зустрічі мова йшла про значення незалежності, про міжконфесійні та міжрелігійні стосунки, про важливість єдності й протистояння, про буремне сьогодні, про те, що століттями росія намагалася загарбати і «розчинити» нашу державу, знищити наш народ, присвоїти нашу історію, культуру, заборонити і ліквідувати нашу мову, рідну церкву. Але Господь нам благодіяв, бо ворогу це не вдалося. І нині Бог нас не полишає, Він на нашому боці, на боці правди і волі, адже Україна попри все існує, бореться і захищається.

«Ми проявили силу нашого українського духу, і ми до нашого переможного кінця будемо боротися. Цьому приклад, зокрема, і міста-героя Харкова, яке засвідчило, що не здається, а буде стояти під українським прапором, незламно, до нашої остаточної перемоги... І Львів, і Харків, ми всі разом є великою русійною силою, яка долає будь-які перешкоди, що чинить нам країна-агресор», – сказав Митрополит Епіфаній.

У рамках візиту відбулося покладання квітів до меморіалу загиблим каразінцям.

На завершення зустрічі проректор з науково-педагогічної роботи, доцент, заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України Анатолій Бабічев висловив вдячність Блаженнійшому Митрополиту Епіфанію за натхненні слова та зустріч з українською молоддю.

Текст: Ліна ТИМАРСЬКА.
 Фото: Юлія ГАЙДЕНКО.

ДОСЯГНЕННЯ! ПИШАЄМОСЯ!

ПЕРЕМОЖЦІВ МІЖНАРОДНОГО ТУРНІРУ ЮНИХ ФІЗИКІВ НАГОРОДЖЕНО ГРАМОТАМИ ВІД НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

На 37-му Міжнародному турнірі юних фізиків команда українських школярів уперше в історії України виборола золоті медалі. Змагання проходили з 10 до 16 липня 2024 року в Будапешті.

Готував школярів професор кафедри теоретичної фізики імені академіка І. М. Ліфшиця фізичного факультету, учитель комунального закладу «Харківський ліцей №161 «Імпульс» Харківської міської ради» Захар Майзеліс.

Учасників команди, які здобули командні і особисті медалі, нагороджено

грамотами від Національної академії наук України.

Троє з них із цього року стали студентами Каразінського університету:

Матяш Антон, випускник 11 класу комунального закладу «Харківський фізико-математичний науковий ліцей №27 Харківської міської ради Харківської області» (тепер студент 1 курсу фізичного факультету);

Беляєва Анна, випускниця 11 класу комунального закладу «Харківський

ліцей №161 «Імпульс» Харківської міської ради» (тепер студентка 1 курсу фізичного факультету);

Бухтатий Антон, випускник 11 класу комунального закладу «Харківський ліцей №161 «Імпульс» Харківської міської ради» (тепер студент 1 курсу фізичного факультету).

Вітаємо з відзнаками, бажаємо подальших досягнень в науці та навчанні!

*Текст: Валерія ХАРЧЕНКО.
Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.*

КУЛЬТУРА

ВІДКРИТТЯ МИСТЕЦЬКОГО ПРОЄКТУ ОЛЕКСІЯ ЯЛОВЕГИ «НЕПЕРЕМОЖНЕ СОНЦЕ»

11 жовтня у Художній галереї імені Генріха Семирадського Каразінського університету відбулося відкриття мистецького проєкту Олексія Яловеги «Непереможне сонце», створеного за підтримки Українського культурного фонду в межах конкурсної програми Стипендія.

Війна триває, кожен день приносить страждання та біль втрат. Україна виборює свою незалежність, захищає свою територіальну цілісність і своє право будувати вільну країну в майбутньому. Сьогодні ми перевідкриваємо для себе своє минуле, вивчаємо та зберігаємо культурну спадщину, намагаємося повернути до цього якомога більше уваги й усередині країни, й закордоном, бо російська агресія спрямована на тотальне знищення української духовності та ідентичності.

Олексій Яловега (творчий псевдонім YALO) у своєму проєкті звертається до неповторного й унікального явища нематеріальної культурної спадщини, до традицій святкування улюбленого свята українців – Різдва.

Під час роботи над проєктом митець створив дві мозаїчні скульптури, які встановлено в публічному просторі села Куземин, і серію живописних робіт. На виставці представлено фотодокументацію проєкту, об'єкти, живопис і відеоарт.

«Це дуже позитивна та пізнавальна виставка, вона демонструє нам різновекторність прекрасного художника Олексія Яловеги. Ідея проєкту народилася у мистецькій резиденції Art Kuzemyn, розміщеній у мальовничому селі Куземин на березі річки Ворскла в Сумській області. На цій землі є місцева традиція – на Різдво там випікають особливі коржики – коника та паняночку, які дарують дітям. Ця традиція з'явилася ще з прадавніх, дохристиянських часів, коли свято було присвячене Непереможному Сонцю. Такі традиції є нашою культурною спадщиною, яку ми передаємо з покоління в покоління, плакаємо та бережемо. Це і є наше Непереможне Сонце – те, що нас підтримує та надає можливість зазирнути в минуле, адже без минулого не буде майбутнього»,

– прокоментувала відкриття виставки директор ЦСМ «ЄрміловЦентр» Наталія Іванова.

YALO – універсальний художник, який працює у різних медіа і володіє тим самим «баченням», що дозволяє споглядати речі під незвичайним кутом, знаходити в ординарному винятковість та візуалізувати її. Абстрактний живопис, фотографії, відео та діджитал інсталяції завжди експресивні, феєричні, іронічні, забезпечують повне занурення в авторську реальність, яка є одночасно істинною та вигаданою, зі стертою межею між реальним та вигаданим.

Запрошуємо всіх охочих до перегляду робіт художника. Виставка триватиме до 2 листопада 2024 року.

Текст: Маргарита МОРОЗ.
Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.

ВІТАННЯ!

КАРАЗІНЦІВ ВІДЗНАЧЕНО СЕРЕД КРАЩИХ ПРАЦІВНИКІВ ХАРКІВЩИНИ У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

11 жовтня 2024 року в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця відбулася урочиста церемонія «Туризм і мир» з метою відзначення кращих працівників Харківщини у галузі туризму. Організатором заходу виступив ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму» за сприяння Харківської обласної ради та Управління культури і туризму Харківської обласної військової адміністрації.

Грамотою Харківської обласної ради був нагороджений в. о. завідувача кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» Анатолій Парфіненко.

Грамотою Управління культури і туризму Харківської обласної військової адміністрації був нагороджений колектив центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька.

Оголосили переможців і призерів обласного молодіжного конкурсу «Відкриваймо Харківщину» на кращу віртуальну екскурсію. Так, у номінації «Маршрути «Відпочиваємо на Харківщині після Перемоги»» друге місце здобула випускниця факультету іноземних мов Єлизавета Зикова за проєкт «Рекреаційні зони міста Лозова». Третє місце у цій же номінації посів студент ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія» Дмитро Новіков (керівник Олег Тавшунський) за проєкт

«Фарби незламного міста».

Також за роботу у конкурсному журі були відзначені доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства імені Костянтина Немця факультету геології, географії, рекреації і туризму Ірина Скриль і заступник директора центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька Ольга Вовк.

Щиро вітаємо наших колег та вихованців із цими здобутками! Бажаємо натхнення на нивах теорії та практики туристичної справи, подальших успіхів з популяризації історико-культурної і природної спадщини Харкова й Харківщини засобами туризму!

НАУКА

НАУКОВЦІ ННІ «УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ» ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ICL–2024 «ІНЖЕНЕРНА ОСВІТА МАЙБУТНЬОГО ДЛЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ»

З 24 до 27 вересня 2024 року науковці навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» взяли участь у 53-й міжнародній конференції з інженерної педагогіки “ICL–2024 Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility”, яка відбулася у м. Таллінн (Естонія) на базі Талліннського технічного університету.

Конференція поєднувала у собі 27-му Міжнародну конференцію з інтерактивного спільного навчання та 53-тю Міжнародну конференцію IGIP з інженерної педагогіки.

Цього року конференція була проведена у змішаному форматі.

Організатори конференції: Міжнародне товариство інженерної педагогіки IGIP, Міжнародна асоціація онлайн-інженерії, Талліннський технічний університет.

Навчально-науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» на ICL2024 представляли директор Денис Коваленко, заступник директора з наукової роботи Олександр Купріянов, заступник директора з науково-педагогічної роботи Марина Васильєва, професор кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Олена Коваленко, професор кафедри інформаційних, комп'ютерних технологій і математики Тетяна Бондаренко, завідувач кафедри інформаційних, комп'ютерних

технологій і математики Олеся Нечуйвітер, професор кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Людмила Штефан, професор кафедри харчових технологій, легкої промисловості і дизайну Тетяна Лазарева, доцент кафедри харчових технологій, легкої промисловості і дизайну Денис Борисенко, професор кафедри краєзнавчо-туристичної роботи, соціальних і гуманітарних наук Микола Лазарєв, доцент кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Лариса Бачієва, доцент кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Вікторія Ковальська, доцент кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти Тетяна Калініченко, доцент кафедри інформаційних, комп'ютерних технологій і математики Галина Сажко, доцент кафедри інформаційних, комп'ютерних технологій і математики Сергій Трохимчук, доцент кафедри іншомовної підготовки, європейської інтеграції та міжнародного співробітництва Ганна Корнюш, старший викладач кафедри іншомовної підготовки, європейської інтеграції та міжнародного співробітництва Олена Бринцева, доцент кафедри економіки та менеджменту Юлія Федорова, аспірант кафедри інформаційних, комп'ютерних технологій і математики Максим Поляков, аспірант кафедри інформаційних, комп'ютерних технологій і математики Олексій Проценко, аспірант кафедри автоматизації, метрології та енергоефективних технологій

Ліна Фатеева, аспірант кафедри інформаційних, комп'ютерних технологій і математики Віталій Лукашов, аспірант кафедри інформаційних, комп'ютерних технологій і математики Андрій Летуа.

У межах заходу заступник директора навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія», професор кафедри інформаційних технологій і математики Олександр Купріянов був відзначений спеціальною нагородою Adolf Melezinek Meritorious Міжнародного товариства з інженерної педагогіки IGIP за видатні досягнення і багаторічну роботу для глобальної розбудови інженерної педагогіки в рамках діяльності IGIP.

На конференції науковці університету презентували Erasmus+ проект Cread4Teach «Мікрокваліфікації на основі MOOC для професійного розвитку викладачів».

Цього року представники навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» на конференції презентували 14 статей.

П'ять доповідей у сесійних залах конференції в Талліні: Олександр Купріянов представив доповідь «Платформи для тестування, доповнені штучним інтелектом та освітніми шаблонами», Тетяна Бондаренко виступила із презентацією на тему «Педагогічні інновації та освітні екосистеми для розвитку креативності

НАУКА

та підприємництва молоді», Марина Васильєва представила доповідь «Розвиток активності молоді в територіальній громаді: досвід та сучасні виклики», Юлія Федорова поділилася науковими результатами з теми «Емоційний інтелект у бізнесі: дослідження між поколіннями», Юрген Коберляйн-Керлер спільно з українськими науковцями виступив із презентацією «Розвиток освітніх навичок завдяки розвитку штучного інтелекту (ШІ)».

Дев'ять доповідей було представлено в онлайн-форматі: «Підготовка фахівців у галузі машинного навчання», «Дослідження емоційного інтелекту людей похилого віку у Словаччині та Україні», «Штучний інтелект в освіті: Нова межа застосування», «Технології штучного інтелекту для вивчення іноземних мов в інженерних університетах», «Моделювання змісту формування віртуальної мобільності майбутніх фахівців харчової промисловості», «Формування професійної життєздатності у майбутніх

фахівців харчової промисловості», «Комп'ютерний тренінг з математичного моделювання для викладачів технічних спеціальностей», «Моніторинг педагогічних досліджень засобами системи «Бібліометрика української науки», «Інноваційне освітнє середовище як умова розвитку життєстійкої компетентності майбутніх педагогів професійного навчання».

Також у межах конференції представники інституту взяли участь в екскурсіях до лабораторій TalTech.

ПАМ'ЯТЬ

ПІШОВ З ЖИТТЯ ДОЦЕНТ КАФЕДРИ НОВОЇ ТА НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ЛЕОНІД ЧЕРНЯВСЬКИЙ: УНІВЕРСИТЕТ СПІВЧУВАЄ...

З глибоким сумом повідомляємо, що 2 жовтня 2024 року на 72-му році пішов з життя кандидат історичних наук, доцент кафедри нової та новітньої історії історичного факультету Леонід Чернявський.

Все свідоме життя Леоніда Сергійовича було присвячено історичній науці, педагогічній діяльності. Його стаж науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти III–IV рівня акредитації – це 35 років.

З часу захисту дисертації опублікував понад 40 наукових статей, тез та методичних розробок, зокрема брав участь у написанні 3 колективних монографій, енциклопедичного словника «Світова історія: XX століття».

Нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України за багаторічну сумлінну працю та особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів.

Леонід Сергійович вирізнявся професіоналізмом, креативністю та високим рівнем компетентності. Його щиро поважали колеги та студентство. Він завжди щедро ділився своїми знаннями та досвідом.

Нехай світла пам'ять про Леоніда Сергійовича назавжди залишиться серед нас. Вічна пам'ять!

